

COMMISSION ROYALE DES MONUMENTS ET DES SITES
KONINKLIJKE COMMISSIE VOOR MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

GEMEENTE ANDERLECHT

Departement Stedenbouw

Raadsplein, 1

B - 1070 BRUSSEL

Brussel, 08/06/2023

N/Réf. : AND20267_709_PU

Gest. : AH

V/Réf. : 52872

Corr: G. De Latte

NOVA : 01/XFD/1898614

ANDERLECHT. Raadsplein, 4

AANVRAAG TOT STEDENBOUWKUNDIGE VERGUNNING:

verbouwen van het pand tot hostel en woningen

Advies van de KCML

Mevrouw, Mijnheer,

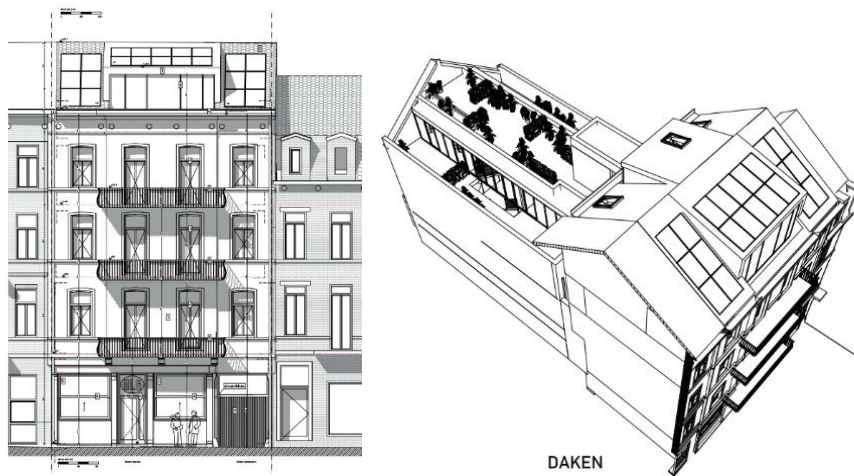
In antwoord op uw brief van 15/05/2023, sturen wij u het advies dat de KCML over bovengenoemd onderwerp uitgebracht heeft tijdens haar vergadering van 31/05/2023.

Erfgoedlocatie van het pand (© Brugis en Google Streetview), gevelfront eind 19de eeuw (© urban.brussels) en huidige toestand (© Google Streetview)

Het dossier heeft betrekking op het goed gelegen aan het Raadsplein 4 waarvan de voorzijde zich bevindt in de vrijwaringszone van het Gemeentehuis van Anderlecht, beschermd als monument. Het perceel omvat een pand aan de straatzijde in neoclassicistische stijl dat dateert van 1879 en dat aansluit op een industriële

loods in het binnengebied. De aanvraag beoogt de verbouwing van beide gebouwen tot een hostel en woningen.

Ontwerpplan van de gevel aan de straatzijde en axonometrie gevoegd bij de aanvraag

Volgens het ontwerp wordt het gebouw aan de straatzijde verhoogd met één bouwlaag. De gevel wordt gerenoveerd en bekleed met een minerale gladpleister. Op de verdiepingen van het hoofdgebouw zijn vier wooneenheden gepland. De handelsruimte op de begane grond wordt ingericht als ontvangstruimte voor het hostel dat voor het grootste deel wordt ondergebracht in de voormalige loods.

Advies KCML

De KCML brengt over de aanvraag een gunstig advies onder voorbehoud uit.

Volgens de Commissie zal het voorliggend project geen negatieve impact hebben op de zichten naar en vanaf het tegenover gelegen, beschermde gemeentehuis. De voorgestelde behandeling van de voorgevel sluit aan bij de historische toestand van de gevelwand die volledig samengesteld was uit wit bepleisterde huizen. De ophoging van het pand doet ook geen afbreuk aan het straatbeeld dat opgebouwd is uit woningen met verschillende kroonlijsthoogtes.

Globaal genomen meent de KCML dan ook dat dit project op erfgoedvlak aanvaardbaar is. Om het ontwerp optimaal te integreren in het bestaande stadsgezicht, vraagt ze evenwel de uitvoering van de straatgevel nog te verbeteren en daarbij de neoclassicistische architectuur van het pand beter te respecteren.

Concreet vraagt de Commissie volgende punten te herzien:

- de dakkapel niet uitvoeren volgens het voorliggend ontwerp omdat het voorgestelde volume qua schaal en vormgeving niet in verhouding staat tot de proporties en de architectuur van de gevel. Eventueel kan men opteren voor individuele dakkapellen, uitgelijnd op de raamverdeling van de onderliggende verdiepingen, op voorwaarde dat de schikking van de zonnepanelen volgens een regelmatig geordend patroon daardoor niet in het gedrang komt;
- het dak bekleden met donker gesmoorde dakpannen overeenkomstig de bestaande toestand. Dit heeft als aanvullend voordeel dat het kleurcontrast met de zonnepanelen beperkt blijft en beter geïntegreerd zal zijn in het geheel;

- de bepleistering van de gevel uitvoeren in (gebroken) wit. Het ontwerpplan van de gevel vermeldt een “beige” bepleistering zonder de tint te preciseren. Het ontwerp moet op dit punt verduidelijkt worden;
- opteren voor wit geschilderd, houten schrijnwerk met een traditionele raamverdeling (o.a. vensterramen met houten borstwering), een wit geschilderde dakgoot en een houten inrijpoort waarvan de typologie overeenstemt met de bestaande architectuur;
- de balustrade op de eerste verdieping restaureren. In tegenstelling tot het voorgestelde ontwerp is het niet aangewezen op de hogere verdiepingen historiserende kopieën te realiseren, maar wel om te opteren voor kwaliteitsvolle en sober uitgevoerde balustrades die de horizontale gevelopbouw ondersteunen;

- een nieuwe kwalitatieve winkelpui voorzien. De bestaande pui heeft zijn oorspronkelijke metalen latei, gietijzeren kolommen en hardstenen penanten en dorpels behouden, maar werd later voorzien van een weinig kwalitatieve invulling (te hoge borstwering, schrijnwerk met onaangepaste onderverdeling). De Commissie vraagt deze recente toevoegingen te verwijderen en te vervangen door een nieuwe invulling om de oorspronkelijke verticale compositie te herstellen.

Staat van de winkelpui in 2009 (© Google Streetview)

Samengevat vraagt de KCML het ontwerp op bovenstaande punten te herzien in functie van de oorspronkelijke neoclassicistische stijl van het pand. Het is trouwens aanbevolen om op termijn ook de aanpalende gevels in hun oorspronkelijk vormentaal te herstellen, onder meer door de later toegevoegde baksteenbekledingen opnieuw in een witte tint uit te voeren.

Hoogachtend,

G. MEYFROOTS
Adjunct- Secretaris

C. FRISQUE
Voorzitter

Kopie : csmets@urban.brussels ; mkreutz@urban.brussels ; hlelievre@urban.brussels ; bnlemmens@urban.brussels ; vhenry@urban.brussels ; adandrimont@etterbeek.irisnet.be ; crms@urban.brussels ; urban_avis.advies@urban.brussels ; gdelatte@anderlecht.brussels